

Miljøkrav:

Krav #	Navn på kravet	Kravformulering	Dokumentasjon
1	Miljøoppfølgingsplan (MOP)	Byggherre skal lage en miljøoppfølgingsplan som skal oppdateres av Entreprenør etter gjennomført oppstartsmøte. Miljøoppfølgingsplanen skal oppdateres ved å evaluere og supplere innholdet med hensyn til fremdriftsplan, slik at planen blir hensiktsmessig for oppfølging i byggefasen. Entreprenør er ansvarlig for at kravene som er stilt følges. MOP-en skal revideres og tilpasses i takt med prosjektets utvikling. Revisjon og tilpasning skal godkjennes av byggherre.	Miljøoppfølgingsplan godkjent av byggherre.
Klimagassutslipp i byggefasen			
2	Transport	Kjøretøy som benyttes til transport av masser og avfall til og fra anleggsplassen skal minimum være euroklasse 6/VI. Transport skal planlegges slik at antall kjøringer og tomgang reduseres mest mulig.	Byggherre kan gjennomføre stikkprøvekontroller på anleggsplassen. Entreprenøren skal ved forespørsel kunne fremvise dokumentasjon på euroklasse for kjøretøy i bruk. Forenklet plan for reduksjon av antall kjøringer skal være inkludert i MOP.
3	Tomgangskjøring	Det tillates ikke tomgangskjøring på eller i nærheten av anleggsplassen. Kjøretøy og maskiner skal slås av ved stopp utover 2-3 minutter.	Byggherre kan gjennomføre stikkprøvekontroller på anleggsplassen gjennom observasjon.
4	Anleggsmaskiner	60 % av totale registrerte motortimer for anleggsmaskiner benyttet i prosjektet skal gjennomføres med bruk av drivstoff HVO100. Kravet gjelder ikke der det ikke finnes maskiner og utstyr som kan benytte biodrivstoff. Med biodrivstoff menes flytende biodrivstoff som oppfyller gjeldende bærekrafts- og omsetningskrav i norsk regelverk.	Entreprenøren skal dokumentere oppfyllelse av kravet gjennom: - oversikt over maskiner benyttet i prosjektet - registrerte motortimer per maskin - drivstofftype benyttet per maskin/per periode Dokumentasjonen skal inngå i prosjektets sluttrapportering.

Avfall

5	Avfallsreduksjon og sortering i byggefase	Entreprenør skal planlegge og gjennomføre arbeidene slik at avfallsmengden reduseres, og at avfall håndteres på en miljømessig forsvarlig måte. Minimum 80 % av avfallet (målt i vekt) skal kildesorteres. Følgende fraksjoner skal som minimum sorteres og leveres til godkjent mottak: • Plast (ikke inkl. PVC) • PVC • Kumgods/støpejern/metall • Betong • Trevirke/trær/røtter • El-avfall/ledninger • Restavfall Avfall skal holdes ryddig på anleggsplassen og leveres fortløpende til godkjent mottak.	Det skal utarbeides en kort sluttrapport når arbeidene er ferdig som viser faktisk fordeling av avfallet, fordelt på ulike fraksjoner, mengde (kg), sorteringsgrad (%), andel materialgjenvunnet avfall (%) og mottakssted for de ulike fraksjonene.
6	Håndtering av overskuddsmasser	Ressurspyramiden for overskuddsmasser skal følges: - Massene i første omgang forsøkes gjenbrukt i samme anlegg. - Deretter forsøkes massene gjenbrukt i nærliggende anlegg/annet anlegg. - Er dette ikke mulig, forsøkes massene sendt til materialgjenvinning. - Er dette fortsatt ikke mulig, skal massene deponeres. Frest eller oppgravd asfalt skal leveres til mottak registrert under kontrollordningen for asfaltgjenvinning.	Dokumentasjon på vurderingene som er gjort for å følge ressurspyramiden (kan være møtereferat, e-poster, mv.). Kvittering fra asfalmottak. Dokumentasjon leveres byggherre etter forespørsel.

Materialbruk			
7	Asfalt	Krav til maksimalt tillatt klimagassutslipp fra DFØ: Asfalt, masser uten PMB: 50 kg CO2-ekv/tonn asfalt Asfalt, masser med PMB: 65 kg CO2-ekv/tonn asfalt	Entreprenøren skal fremlegge EPD
8	Isolasjon: XPS	Utslippskravet for isolasjon gjelder summen av klimagassutslipp (GWP-total) for produktet fra råvare til fabrikkport (A1-A3 iht. EN15804). 5,0 kg CO2-ekv/m2 isolasjon med R=1	Det skal leveres EPD eller tilsvarende miljødeklarasjon type III iht. ISO 14025 og/eller EN 15804 (alternativt ISO 21930).
Andre krav			
9	Minimere naturinngrep	Anleggsarbeidet skal planlegges og utføres på en måte som minimerer natur- og terrenginngrep og i størst mulig grad ivaretar eksisterende vegetasjon. Det skal legges vekt på å redusere inngrepets areal.	
10	Logistikkplan	Entreprenør skal lage og implementere en logistikkplan for de ulike prosjektfasene 5 uker etter kontraktsinngåelse. Planen skal minimum dekke følgende områder: • Organisering av varelevering og returlogistikk (unngå tomkjøring) • Områder for venting/omlastning • Eventuelle lager/mellomlager • Transportruter inn og ut av området frem til nærmeste hovedvei • Risikoreduserende tiltak Planen skal omfatte alle faser i prosjektet og all flyt av varer, materiell og maskiner/utstyr. Planen skal bygge oppunder målet å redusere miljøbelastning fra anleggsarbeid gjennom tiltak innenfor følgende områder: • Rekkefølge av aktiviteter basert på fremdriftsplan	Logistikkplan

		• Plassering av maskiner • Kontroll med alle transporter inn/ut til/fra anleggsplass • Trafikkinformasjon og -styring	
--	--	---	--